

Genoeg is beter

NAV

Het ledenblad van de Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Juni 2023

Nummer 6

31ste jaargang

Oproep: meld tegenstrijdige regelgeving!

Bij alle nieuwe regelgeving lijken de nodige tegenstrijdigheden te zijn ontstaan. De NAV roept iedereen op: als u iets tegenkomt wat in strijd is met andere regelgeving óf iets wat niet bijdraagt aan de doelen, meldt u het dan via info@nav.nl, onder vermelding van 'regelgeving'.

We zijn al een aantal zaken tegen gekomen:

1. Op zand en löss moet u de suikerbieten laten staan tot na 1 november volgens de mestwetgeving. Maar in het GLB staat het rooien van suikerbieten vóór 1 november juist bij de ecoregelingen. Het is ons een raadsel hoe het ene groepje ambtenaren

tot de conclusie kan komen dat rooien ná 1 november beter is en het andere groepje ambtenaren juist vroeg rooien wil belonen. We nemen toch aan dat zij zich baseren op dezelfde wetenschappelijke publicaties. We hebben meermaals om opheldering gevraagd hierover maar tot nu toe geen antwoord ontvangen.

2. U mag op de bufferstroken geen enkele vorm van bemesting toepassen, ook geen maaimeeststoffen of compost, maar u bent wel verplicht om alles wat het waterschap uit de sloot haalt te ontvangen op de bufferstrook.

3. Kruidenrijke bufferstroken in de ecoregeling worden afgerekend op het feit of ze geslaagd zijn of niet. Maar intussen hebben diverse waterschappen aangegeven dat zij al in de zomer willen gaan baggeren en de bagger dan op de kruidenrijke bufferstrook zullen deponeren.

Daarnaast is natuurlijk de verwarring tussen ecoregeling en ANLb bij ons bekend en we vragen daar ook wekelijks aandacht voor in het sectoroverleg met LNV en RVO. We hopen met uw inbreng de tegenstrijdige regels bijgesteld te kunnen krijgen. Daarom hopen we dat u ons meldt wat u tegenkomt! **NAV**

Nieuwe adviezen over waterkwaliteit

Vorige maand hebben we een overzicht geschreven in dit blad over de waterkwaliteit. Kort samengevat: er is discussie over de meetpunten en daarmee over de waterkwaliteit. Er wordt bij waterkwaliteit gekeken naar allerlei stoffen, waaronder (maar niet uitsluitend) gewasbeschermingsmiddelen, N en P. De bijeenkomst voor de landbouw van de ministeries voor I&W, LNV en het RIVM waar we vorige maand over hebben geschreven gaf eigenlijk het beeld dat er al veel verbeterd is, maar dat de laatste loodjes het zwaarst wegen. Wij bleven met vragen zitten over hoe het nu zit met de rapportage aan Brussel waar Agrifacts over heeft geschreven. We komen daar hopelijk volgende maand op terug.

Briefadvies Rli

Enigszins verbazingwekkend was voor ons het 'briefadvies' van de Raad voor Leefomgeving en infrastructuur (Rli). Want dit (ongevraagde) advies luidt eigenlijk de noodklok voor de waterkwaliteit. Men stelt dat al het huidige en voorgenomen beleid niet voldoende is om de KRW-doelen te halen. De Rli stelt dat er onvoldoende aandacht en gevoel van urgentie is bij beleidsmakers wat betreft de waterkwaliteit. Ze geven vijf aanbevelingen: 1. Betere doorwerking van de KRW-doelen op alle beleidsterreinen met verplichtende maatregelen; 2. Maak alle onttrekkingen van grond- en oppervlaktewater vergunning- of meldingsplichtig; 3. Verminder nutriëntenconcentratie in grond- en oppervlaktewater door aanscherping van mestwetgeving en verkleining veestapel en verbeter de zuivering door rioolwaterzuiveringsinstallaties;

4. Laat KRW-doelen doorwerken in wetgeving voor gewasbescherming, medicijnresten en andere stoffen en 5. Begin direct met het doorrekenen van alle maatregelen.

Het advies erkent wel dat water al vervuild Nederland binnenkomt, maar gaat niet in op de hogere normen voor 'goed' water die in Duitsland en België worden gehanteerd. Verder is de Rli niet optimistisch over het effect van alle net in werking getreden maatregelen van het 7^e Actieprogramma. Ergens is dat raar, want men trekt aan het begin van het advies al een pessimistische conclusie, maar adviseert daarna pas om een en ander eens goed door te rekenen. De kritiek richt zich op het feit dat maatregelen te vrijblijvend zouden zijn, maar daar is de NAV het niet mee eens. De 60.000 tot 80.000 ha bufferstroken zijn in het geheel niet vrijblijvend in onze ogen! Men baseert zich sterk op een rapport uit 2022 van een aantal adviesbureaus in opdracht van Natuurmonumenten. Daarin wordt o.a. verwezen naar een rapport uit 2020 (!) wat negatief is over het 7^e AP, terwijl het 7^e AP pas in 2023 duidelijk is geworden en is ingegaan.

Een ander punt van discussie is wat ons betreft het vergunning- of meldingsplichtig maken van alle onttrekkingen van grond- en oppervlaktewater. Wat betreft waterbeschikbaarheid hebben we al het nationale droogteoverleg en daarbij de verdringsreeks, wat al bepaalt wie waarvoor en op welk moment water mag gebruiken wanneer het schaars is. Bovendien is grondwateronttrekking nu al meldingsplichtig onder het Besluit Activiteiten Leefom-

geving (BAL).

Wat betreft de mestwetgeving heeft de Rli bezwaar tegen de nationale norm voor nitraat, nl. 50 mg/l. Men stelt dat dit voor ecologisch gezonde watersystemen een factor drie tot vijf lager moet zijn. Verder heeft men bezwaar tegen de toelatingssystematiek van het College voor toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb): men zou te hoge normen hanteren. Dit zou kunnen worden opgelost door aanpassing van de (internationaal vastgestelde) toelatingssystematiek. Dit is een lang traject, de NAV ziet meer heil in zorgvuldig gebruik en het voorkomen van afspoeling en drift.

Tenslotte wordt er door Rli ook gepleit voor betere waterzuivering door RWZI's, met indien nodig een extra zuiveringsstap. Daarbij zijn er zorgen over medicijnresten en chemische stoffen als PFAS. Het lijkt ons terecht dat daar meer aandacht voor komt.

In een reactie geeft minister Harbers van I&W aan, dat hij werkt aan extra maatregelen zoals de vermindering van meststoffen in beekdalen, extra inspanningen bij waterzuiveringen, een tweemaandelijks overleg met waterbeheerders en betere verankering van KRW-doelen in de wetgeving.

Reactie NAV

De NAV was zoals gezegd verbaasd over de alarmistische toon van het rapport en de berichtgeving in de pers. Wij zijn er voorstander van om onszelf wel de tijd te gunnen om vast te stellen wat de nieuwe wetgeving in het 7e AP bijdraagt aan de waterkwaliteit. En zoals gebruikelijk wijzen wij er op dat het niet alléén gaat over waterkwaliteit en grondwaterstand, maar ook over voedselproductie! **NAV**

De NAV bestaat op 3 juni 30 jaar!

Na een erg wisselvallig voorjaar is het zaai- en pootwerk in de akkerbouw dan toch nog voor juni geklaard. Daarmee behoort 2023 toch tot de jaren met een ronduit late start van het groeiseizoen. Ge-

zien het daaropvolgende droge weer lijkt een inhaalslag voor de gewassen er voorlopig niet in te zitten, zodat de opbrengstverwachting van de voorjaarsgewassen naar beneden bijgesteld moet worden. Het is natuurlijk klasi-

Waar we als akkerbouw het meest op wachten is de reactie van de regering op onze voorstellen voor het landbouwakkoord (LBA). In een grote mate van overeenstemming heeft de sectortafel Akkerbouw, Vollegrondsgroente en Bloembollen (AVB) voorstellen geleverd op het gebied van grondgebruik,

bemesting, gewasbescherming en weerbare teelt, en verdienvermogen. Maar na afgifte van de plannen aan de zogenaamde Hoofdtafel lijkt het wel of de voorstellen in een zwart gat zijn beland. De verzekering dat de sectortafels het 'motorblok' van het LBA zouden vormen wordt daarmee niet waargemaakt. Nu wij veroordeeld zijn tot de 'wachtkamer' tot na doorrekening door het Planbureau voor de Leefomgeving, legt deze handelswijze van LNV onmiskenbaar druk op het draagvlak. Uiteraard gaan we te zijner tijd als NAV en als sectortafel AVB de resultaten kritisch beoordelen. Daarnaast gaan we als NAV de resultaten voorleggen aan onze leden, hopelijk in de zomer-ledenbijeenkomst.

Los van de discussie rondom het LBA zien we dat de diverse overheden in een welhaast 'perfecte mate van langs elkaar heen werken' de ene na de andere proefballon laten opstijgen met maatregelen of voorstellen zonder dat de effecten van het nieuwe beleid al zijn meegenomen. Een voorbeeld: is in de Waddenagenda2050 het beleid en uitvoeringsprogramma ondertekend door meerdere

ministeries, provincies en waterschappen, komt Rijkswaterstaat (als medeondertekenaar) opeens weer met wilde ideeën over zoutinlaat en 'dubbele dijken'..... Hetzelfde doet zich voor met maatregelen betreffende de waterkwaliteit, waarbij reeds genomen maatregelen en reeds verboden gewasbeschermingsmiddelen niet zijn meegerekend.

En dan heb ik het nog niet eens over het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) en de daarvoor geldende gecombineerde (GO) opgave gehad... Als belangenbehartiger is het om moedeloos te worden; aldoor adviezen gegeven hoe een werkbaar landbouwbeleid in te richten, worden we voortdurend geconfronteerd met onuitvoerbare en tegengestelde besluiten... Daarvoor hebben we nu een meldpunt ingericht! Ook voor het komende jaar heeft de NAV al verbeteringen voor de uitvoering van het GLB aangegeven. Het zou een mooi cadeau zijn voor ons 30-jarig bestaan als de adviezen nu wel worden overgenomen!!

Teun de Jong

Landbouwakkoord gaat over perspectief!

Bij het ter perse gaan van dit blad was nog steeds niet duidelijk of het landbouwakkoord er gaat komen en zo ja, hoe het er dan uit gaat zien. De NAV vindt het een gemiste kans dat de onderhandelingen maar met een beperkt aantal boerenorganisaties worden gevoerd, dat draagt niet bij aan het draagvlak. Ondertussen is in de media en bij diverse Kamerleden geheel uit beeld dat het landbouwakkoord over perspectief voor de landbouw zou moeten gaan.

Remkes adviseerde om tot een landbouwakkoord te komen, zodat duidelijk zou worden dat het kabinet wel degelijk toekomst wil voor de landbouwsector. Nu het landbouwakkoord op zich laat wachten, zijn er twee soorten negatieve reacties. De eerste is: 'De minister moet alles gewoon opleggen', waarbij men er kennelijk van uitgaat dat het landbouwakkoord over doelen gaat. Deze reactie zien we bij verschillende politieke partijen en bij NGO's en mensen die denken dat het landbouwakkoord over stikstof gaat. De tweede is: 'Waarom perspectief voor zo'n beperkte (en onbeduidende) doelgroep: er zijn overal mensen nodig, laat boeren iets anders gaan doen'. Deze reactie zien we bij columnisten en de antiboerenbrigade op sociale media. Deze mensen hebben kennelijk geen idee dat wij boeren het voedsel produceren, dat we weliswaar veel exporteren maar ook veel importeren en dat onze ligging in de rivierdelta van dit continent ons uitermate geschikt maakt voor landbouw.

Bij het vragenuurtje in de Tweede Kamer op 23 mei waren vooral GroenLinks, PvdA, SP en PvdD kritisch en ongeduldig. GroenLinks wil dat de minister 'gewoon alle maatregelen oplegt', en realiseert zich dus ook niet dat het om perspectief gaat. Bovendien eiste Jesse Klaver alle tot nu toe geproduceerde stukken ter inzage. Minister Adema heeft dat geweigerd. Overigens hebben de partijen aan de sectortafels waaronder de NAV ook geen inzage in de stukken.

De politieke partijen die nu zo tegen een landbouwakkoord zijn waren vorig jaar nog erg enthousiast over alle aanbevelingen van Remkes, maar zijn deze kennelijk vergeten. Een goede vraag van Bisschop (SGP) was, of de afspraken in het coalitieakkoord niet te veel als knellende kaders worden ervaren door de sector. Dat is inderdaad zo, met als voorbeeld het idee 'landschapsgrond'. Wat kennelijk steeds niet duidelijk is, is dat in ieder geval aan de AVB-tafel (akkerbouw, vollegrondsgroente en bollen) de discussie niet zozeer over de grote maatschappelijke opgaven is gegaan, maar vooral over de manier waarop het kabinet deze wil bereiken. Daar ziet de NAV geen heil in, met wederom als voorbeeld landschapsgrond, maar ook bijvoorbeeld het afstandscriterium bij mestvervoer.

Hoe verder?

De NAV heeft in een ledenbericht op 16 mei gesteld dat minister Adema nu de kans heeft om te laten zien dat het kabinet de plantaardige sector een goede toekomst wenst en gunt. De gezamenlijke toekomstvisie aan de AVB-tafel is breed gedragen en zou volgens de afspraken daarom sowieso moeten worden overgenomen door de hoofdtafel van het landbouwakkoord. Dat betekent dat akkerbouw ook geen grond wil inleveren ten gunste van natuur en van extensiverende melkveehouders, zoals LNV voorstelt volgens de geruchten. Wat de NAV nu vraagt aan minister Adema, de provincies, waterschappen en andere partijen aan de hoofdtafel, is om daadwerkelijk perspectief te bieden voor de plantaardige sector.

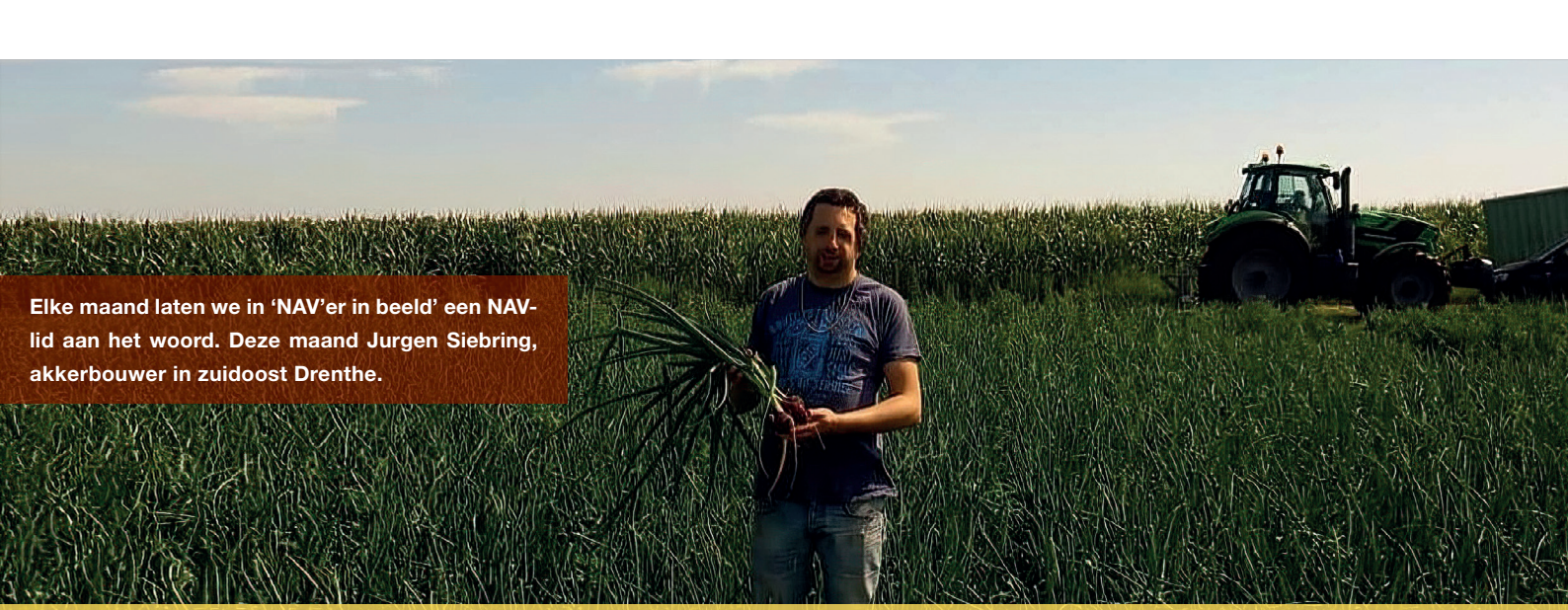
Visie op voedselproductie

Alle speculaties en denigrerende en ongeduldige reacties in o.a. Tweede Kamer en pers zijn in onze ogen het gevolg van het ontbreken van een visie van dit kabinet op de voedselproductie en voedselsoevereiniteit. In het bovengenoemde vragenuurtje had

Adema het vooral over doelen als milieu, klimaat en biodiversiteit, niet over voedselproductie. In een debat over Voedselzekerheid en water diezelfde dag gaf hij wel uitleg over de rol van de Nederlandse voedselproductie. Daar werd gevraagd om het landbouwakkoord te toetsen op de bijdrage aan Sustainable Development Goal (SDG) 2: honger de wereld uit. Ministers Van der Wal en Adema zeggen regelmatig dat krimp van de landbouwsector onze voedselzekerheid niet in gevaar brengt, maar dat komt vooral omdat we bij krimp met al ons geld gewoon meer voedsel op de wereldmarkt weggapen voor de neus van armere landen. Dat is precies de reden dat de NAV voorstellen heeft gedaan voor markt- en prijsbeleid op Europees niveau. Zonder visie lopen we de kans dat we vervallen in wat wij 'voedselkolonialisme' noemen: laat andere landen het maar produceren en met de impact van productie omgaan, wij vegen ons straatje (slootje) schoon en kopen het wel in. De NAV heeft omgekeerd ook een duidelijk standpunt over export: de EU beschouwen we als interne markt, daarbuiten zijn we voor export naar landen waar het betreffende product niet kan worden geteeld of buiten seizoen is én er een kapitaalkrachtige vraag is, dit om dumping van onze producten ten koste van boeren elders te voorkomen. Alleen voor zaaizaad en pootgoed zijn wij voor wereldwijde export.

Wat belangrijk is: een gelijk speelveld binnen en buiten de EU. Dus gelijke regels ook voor de wijze van productie van importproducten. Wat wij niet mogen telen, mag hier dan ook niet worden geïmporteerd. De geruchten over het landbouwakkoord lijken aan te geven dat dit punt is overgenomen. Dat zou een belangrijke stap zijn richting een verdienmodel.

Zoals in het ledenbericht vermeld, zal het bestuur de leden raadplegen zodra er een tekst voor een landbouwakkoord beschikbaar is. We kunnen gezien alle onduidelijkheid nu nog niet aangeven wanneer en hoe we de leden zullen vragen om hun mening. **NAV**

Elke maand laten we in 'NAV'er in beeld' een NAV-lid aan het woord. Deze maand Jürgen Siebring, akkerbouwer in zuidoost Drenthe.

Jürgen Siebring: 'Ik zie een goede toekomst voor de akkerbouw.'

Introductie

Deze maand interviewen we Jürgen Siebring (33), akkerbouwer in Nieuw Dordrecht in zuidoost Drenthe. Op de vraag of hij altijd al boer wilde worden antwoordt Jürgen: 'Voor zover ik me kan herinneren wel. Ik heb een MBO niveau-4 Plantenteelt opleiding gedaan. Als klein jochie ging ik altijd al met mijn vader mee op de trekker. Ik zou ook niet anders willen, het is echt het mooiste vak ter wereld. Ik vind de afwisseling erg leuk, het is fijn om in het voorjaar weer het land op te gaan en het is mooi om een gewas te zien groeien uit die kleine zaden.' Over de geschiedenis van de boerderij vertelt Jürgen: 'Ik weet niet hoe lang het bedrijf al in de familie zit. Mijn vader heeft het ooit wel eens uitgezocht en dat ging terug tot de jaren 1600. Mijn vader heeft het in elk geval overgenomen van mijn opa in 2003. In 2013 kwam ik in de maatschap met mijn ouders en dit jaar heb ik de boerderij overgenomen van mijn ouders. Mijn ouders wonen een paar kilometer verderop in het dorp.' Naast het bedrijf heeft Jürgen voetbal, (piraten) muziek en bierjes drinken met vrienden als hobby's.

Het bedrijf

Het areaal wisselt jaarlijks een beetje door bijvoorbeeld huurgrond, maar de basis is zo'n 115 hectare. Jürgen: 'Dit jaar verbouwen we 35 ha aardappelen (vlokken voor Aviko en patat voor McCain), 15 ha valeriaan, 25 ha wintergerst, 25 ha suikerbieten, 11 ha zaaiuien (rood en geel) en 4,5 ha cichorei. Valeriaan telen we al tien jaar. Het is een klein gewas: in heel Nederland staat maar 200 ha. De oogst is in december/januari, dus we hebben ook in de winter genoeg te doen. Gelukkig staat valeriaan wel op de lijst wintergewassen. Cichorei is voor ons nieuw. Dit gewas wordt tot nu toe vooral in Brabant geteeld, maar er was behoefte aan uitbreiding van het areaal, dus wil ik het wel eens proberen. De prijs is goed en de afzet ook. Ik ben dan ook heel blij dat cichorei alsnog op de lijst wintergewassen is gekomen, mede dankzij de NAV.' Jürgen heeft alles inmiddels in de grond, maar in de omgeving moet er op veel percelen nog gepoot worden. Jürgens vader werkt in drukke tijden nog mee op de boerderij, maar zit ook in het bestuur van het

waterschap. Ook vrienden komen wel eens helpen en Jürgen huurt ook regelmatig een loonwerker in, want voor één persoon is het bedrijf veel werk.

Het GLB en het 7e AP

Over de nieuwe wet- en regelgeving in het 7e Actieprogramma en het GLB is Jürgen niet positief. Over het GLB vertelt hij: 'Ik heb besloten alleen mee te doen met de basistoelag. De ecoregeling is voor mij niet interessant, het kost mij teveel werk en moeite voor de vergoeding die het oplevert. De kansen liggen in het feit dat we verplicht zijn rustgewassen te telen. Ik denk dat het positief is voor de bodem, maar ook voor het areaal van (vrije) gewassen zoals aardappelen en uien. In mijn ogen wordt de oppervlakte daarvoor kleiner, wat een hogere prijs zou kunnen/moeten betekenen.

Ik denk dat het niet makkelijk is om mee te doen aan de ecoregeling, terwijl ik denk dat wij als bedrijf en sector toch goed bezig zijn op het gebied van duurzaamheid. Ik heb zitten rekenen wat het mij kost en oplevert om aan de ecoregeling mee te doen, maar ik kom niet aan de drempelwaarde voor klimaat. Wel voor de andere doelen, maar dan zou ik heel veel moeten omgooien om mee te doen. Ik teel al 1 op 4 rustgewas. Aardappelen teel ik 1 op 3-4. En als ik wel aan de ecoregeling mee zou kunnen doen, zijn voor mijn bedrijf eigenlijk alleen akkerranden interessant. Maar het is mij veel te onduidelijk wat er nou wel en niet mag en kan op de bufferstroken, dus daar begin ik niet aan.'

Over het 7^e Actieprogramma zegt Jürgen: 'Ik vind het jammer dat het om landelijk beleid gaat, terwijl wij hier bijvoorbeeld ver onder de norm zitten wat betreft nitraatuitspoeling. Mijn vader heeft uit interesse vanuit zijn rol als waterschapsbestuurder zelf metingen gedaan hier op het bedrijf. Wij zitten op 8-9 mg/l nitraat, terwijl de norm 50 mg/l is. Er wordt steeds gezegd dat het op de zandgronden zo slecht is, maar hier in het noorden zitten wij met het zand op oude veengrond en we hebben een heel hoog organische stofgehalte. Toch zit ik met 3 m brede bufferstroken. Omdat de percelen hier groot zijn, kan ik ook niet terug naar 1 m bufferstroken. Een ander knelpunt is dat de consumptieaardappelen voor 1 oktober gerooid moeten worden. Wat

dat betreft treffen we het wel met zo'n laat voorjaar, want half september zijn de consumptieaardappelen nog niet rijp voor loofdoding. Het staat me enorm tegen om ze dan af te 'slachten' wat ten koste gaat van de kwaliteit en me meer draaiuren in de bewaring gaat kosten. Ik neem de korting volgend jaar wel.'

De NAV

Jürgen is sinds 2016 lid van de NAV. Hij zegt daarover: 'Ik ben blij met een vakbond specifiek voor de akkerbouw. Ik heb het gevoel dat de NAV serieus wordt genomen en steeds vaker aan tafel zit bij belangrijke onderwerpen en partijen. Uiteraard zou ik graag meer resultaat zien. Bijvoorbeeld over de zienswijze van de wintergewassen. Maar dat ligt meer aan het ministerie denk ik.'

De toekomst

Jürgen is als jonge boer gelukkig optimistisch: 'Ik ben positief over de toekomst. Wat ik hoor van mijn vader en oudere boeren is dat de landbouw altijd onder een vergrootglas ligt, maar wij als sector zijn ontzettend innovatief. Als we maar een beetje de tijd en de ruimte krijgen blijven we onszelf steeds verduurzamen. Ik hoop dat dat in de toekomst wat meer gewaardeerd wordt door bijvoorbeeld politici. Ik ben ook minder actief op Twitter omdat men daar zo negatief is over boeren.

Er liggen kansen voor de akkerbouw, er komen steeds meer mensen bij en die willen allemaal drie keer daags eten. Wel zou ik graag wat meer duidelijkheid willen van de politiek en niet continu veranderingen in het beleid. Investerings zijn groot en de terugverdientijd is meestal lang, dus een continu veranderend beleid kan er voor zorgen dat investeringen waardeloos worden.' **NAV**

Bedrijfsomvang: 115 ha

Bouwplan: 35 ha aardappelen (vlokken en frites)
15 ha valeriaan
25 ha wintergerst
25 ha suikerbieten
11 ha zaaiuien (rood en geel)
4,5 ha cichorei

En wat deed de NAV nog meer in mei?

- De NAV heeft deelgenomen aan een Europees symposium over klimaatbestendige akkerbouw. Interessant waren de verschillende invalshoeken en deeloplossingen, zoals teeltmethoden, druppelirrigatie, bodembewerking en rassenkeuze. De conclusie is dat veel meer moet worden gewerkt aan een robuuste systeembenadering dan aan alle deeloplossingen apart.
- De NAV neemt deel in overleg over watervdeling in het Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier (HHNK). Daarbij wijzen wij er steeds op, dat er niet voor niets een landelijke verdringsreeks en een landelijk droogteoverleg is. Alles wat HHNK beslist, moet wat ons betreft binnen die kaders vallen.
- De NAV heeft in de persoon van Aleid Dik deelgenomen aan een inspiratiesessie van Rijkswaterstaat (RWS) over de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Aangezien de NAV de enige aanwezige partij uit de landbouw was en de andere aanwezigen er totaal geen blijk van gaven dat ze op de hoogte waren van de afspraken in de Waddenagenda en het Uitvoeringsprogramma daarvan, heeft Aleid bezwaar gemaakt tegen de opzet. Meteen het eerste uur begon men weer over dubbele dijken en heel veel zoet-zoutovergangen in de Waddendijk. Het is onbegrijpelijk en ook niet acceptabel dat een dergelijk project gewoon dwars door alle bestaande afspraken en onderhandelingen in bijvoorbeeld het landbouwakkoord heen walst. Aleid heeft de sessie daarom verlaten en zal ook niet deelnemen aan vervolgssessies. De NAV heeft een brief geschreven aan minister Harbers en de directie van RWS over deze situatie.
- Nog steeds neemt de NAV deel aan het wekelijks overleg met RVO en LNV over het GLB. Het levert niets anders op dan vage antwoorden helaas. We beraden ons op het nut van dit overleg. **NAV**

Nogmaals de lijst wintergewassen

Op 16 mei hebben de Tweede Kamerleden Bisschop (SGP), Boswijk (CDA) en Van Campen (VVD) een uitgebreide lijst Kamervragen ingediend bij minister Adema over de lijst wintergewassen op zand en löss en dan met name over consumptieaardappelen. Daarin vragen zij o.a. wanneer de minister denkt dat er een uitzondering mogelijk is vanwege het late seizoen, of de minister zo'n uitzondering zou overwegen en of de minister overweegt om late rassen consumptieaardappelen wel op de

lijst wintergewassen te zetten. Daarnaast wil men graag weten waarop het ministerie zich baseert in de Beslisnota, dat consumptieaardappelen in het algemeen in juli en augustus worden geoogst. Daar hebben wij ook al onze vraagtekens bij gezet! De vragen zullen zoals het er nu uitziet worden behandeld in een debat op 1 juni, na het ter perse gaan van dit blad. De NAV is blij dat de Tweede Kamer kritisch blijft op deze lijst en is benieuwd of dit nog oplossingen gaat bieden. **NAV**

Alternatief voor Mercosur-verdrag gelanceerd

Er wordt in de EU nog steeds gewerkt aan een verdrag met de Mercosur-landen (Argentinië, Brazilië, Paraguay en Uruguay), ondanks dat dit verdrag aan beide kanten veel weerstand oproept. De Nederlandse Tweede Kamer stemde zelfs in meerderheid tegen dit verdrag. Maar de onderhandelingen gaan achter de schermen gewoon door.

Meer dan 170 organisaties uit zowel de EU als de Mercosur-landen hebben nu een verklaring uitgebracht met een alternatief voor het EU-Mercosur verdrag. Ook het Nederlandse Handel Anders! en de Landbouwcoalitie voor Rechtvaardige Handel, waar de NAV deel van uitmaakt, tekenden de verklaring. In deze verklaring wordt een handelsrelatie voorgesteld die zaken als onderlinge solidariteit, gelijkheid, samenwerking, verduurzaming en democratie voorop stelt. Voor de landbouw betekent

dit dat de bestaanszekerheid van familiebedrijven, natuur en klimaat hogere prioriteit krijgen dan belangen van multinationals en grootgrondbezitters. Een rechtvaardiger verdrag zou o.a. moeten uitgaan van herinvoering van de Europese marktregulering en flexibele productiebeheersing in de landbouw. Het streven zou daarbij moeten zijn naar eerlijke prijzen voor de boer, milieuvriendelijke producten en meer Europese zelfvoorziening en geen dumping van producten in Zuid-Amerika. Een gelijk speelveld wat betreft productiewijze beschermt zowel de boeren in de EU als de kleinschalige boeren in Zuid-Amerika. **NAV**

Ledendag 30 juni!

Op 30 juni houdt de NAV een ledendag. Dit zal beginnen met een excursie bij de Boerderij van de Toekomst, gevolgd door een discussiebijeenkomst over de toekomst (met of zonder landbouwakkoord) in ShortGolf in Swifterbant met aansluitend een barbecue. NAV-leden ontvangen binnenkort nadere informatie over tijden en aanmelden, maar houdt u de middag vast vrij! **NAV**

Agenda

28 juni 2023 NAV bestuursvergadering
30 juni 2023 NAV ledendag

Foto voorpagina: Theo Jansen

Het eerstvolgende ledenblad verschijnt op 7 juli.

Voordelig kennismaken met de NAV!

Nog geen lid van de enige echte, onafhankelijke en sectorale vakbond van en voor akkerbouwers, de NAV?

Word dan nu lid. Dat is nu heel aantrekkelijk: tot 1 januari 2024 betaalt u € 100,-. Of: u bent al lid maar uw buurman of vriend nog niet? Help de NAV versterken en overtuig uw collega van het goede en nuttige werk van de NAV. Ook voor uw collega geldt: tot 1 januari 2024 is de contributie € 100,-.

De NAV is puur sectoraal voor het akkerbouwbelang en stelt het inkomen van akkerbouwers centraal. Belangenbehartiging kan plaatsvinden zonder concessies te doen aan andere sectoren. De NAV zet zich in voor faire opbrengstprijzen, dat wil zeggen integrale kostprijs (dus inclusief vergoeding voor eigen arbeid en eigen vermogen) plus ondernemersmarge. De vakbond strijdt voor betere toekomstkansen dan degenen die de akkerbouw willen overleveren aan de grillen van de (wereld)markt. U ziet het: de NAV is uniek. Lid worden kan via het inschrijfformulier. Dit kunt u vinden op www.nav.nl of pak de telefoon (06-15 62 44 60).

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Postbus 318
8250 AH Dronten
tel 06 - 15 62 44 60

e-mail info@nav.nl
website www.nav.nl
 @NAV_AkkerBouwer
 Nederlandse.Akkerbouw.Vakbond
 Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Contactpersonen

Voorzitter
Teun de Jong
0518 - 400 081

Regio Noord
Gerlof Bergmans
06 - 45 28 67 85

Regio Noordoost
Johan Koop
06 - 52 31 20 04

Regio Flevoland
Keimpe van der Heide
0320 - 213 611

Regio Noord-Holland
Tom Koenraadt
06 - 11 47 21 39

Regio Zuid/Zuidwest
Kees van Dijk
0167 - 502 211